

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST II

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 15. október 2014 | 27. tölublað | 10. árgangur

Sími: 512 5000 | [visir](http://www.visir.is) www.visir.is

STAFRÆN
PRENTUN!

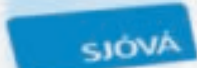
Guðjón Ó
VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN

FALL TRYGGINGAFÉLAGANNA í Kauphöll Íslands

GENGI
11.10.2013 | 29,9
10.10.2014 | 23,8

↓ 20%

GENGI
11.04.2014 | 13,7
10.10.2014 | 11,9

↓ 13%

GENGI
11.10.2013 | 10,9
10.10.2014 | 8,3

↓ 24%

Markaðsverðmæti trygginga-
félaganna í Kauphöll Íslands
hefur lækkað töluvert í ár. **SÍÐA 6**

Þykir gagnrýnin ósanngjörn

Hlynur Sigurðsson, framkvæmdastjóri Flugstöðv-
ar Leifs Eiríkssonar, gefur lítið fyrir ásakanir um
að leyndarhyggja hafi hvílt yfir forvali Isavia. Val-
ferlið hafi verið opið og gagnsætt.

„Mér finnst gagnrýnin hafa
verið ósanngjörn og það hvílir alls
engin leyndarhyggja yfir þessu
ferli. Sömu aðilar og töluðu áður
um að ferlið væri faglegt hafa
síðar gefið í skyn að það hafi verið
óljóst hvaða gögn þeir áttu að senda
inn með sínum umsóknum og gagn-
rýnt upplýsingagjöf Isavia.“
segir Hlynur. → **SÍÐA 4**

Samherji vill kaupa 80% í ESTIA

Sjávarútvegsfyrirtækið Samherji verður meirihluta-
eigandi í Slippnum Akureyri ehf. ef kaup fyrirtækis-
ins á 80 prósentu hlut í fjárfestingarfélaginu ESTIA
hf. verða samþykkt af Samkeppniseftirlitinu.

„Við gerðum öllum eigendum ESTIA, sem ekki
tengjast Samherja, nýverið tilboð í þeirra hluta-
bréf. Við vonumst eftir því að þetta gangi í gegn hjá
Samkeppniseftirlitinu sem fyrst,“ segir Eiríkur S.
Jóhannsson, stjórnarformaður Samherja. → **SÍÐA 2**

Ólst upp í bíóinu hjá Árna Sam

„Ég er á harða hlaupum við að koma mér
inn í alla þá hluti sem tengjast starfinu
enda fyrirtækið með mörg stór verk-
efni í pípunum,“ segir Björn Þórir
Sigurðsson, sem var í síðustu viku
ráðinn til að hafa umsjón með inn-
lendri framleiðslu RVK Studios.
Björn, eða Bússi eins og hann er
kallaður, hefur lengi starfað við dag-
skrárgerð, bæði fyrir sjón-
varp og útvarp, og fékk sitt
upplæddi í viðskiptum hjá
Árna Samúelssyni, eig-
anda Sambíóanna. → **SÍÐA 8**

ERTU Á LEIÐ TIL ÚTLANDA?

OPTICAL STUDIO – LEIFSSTÖÐ

Verslaðu á hagstæðara verði. Allt að **50% ódýrari**
en sambærileg vara á meginlandinu

KAUPAUKI

Með öllum margskiptum glerjum* fylgir
annað par **FRÍTT** með í sama styrkleika.
Tilvalið sem sólgleraugu eða varagleraugu.

* Margskipt gler á við Varilux, Multifocal, Progressive og tvískipt gler.

ÁBYRGÐAR- OG ÞJÓNUSTUADILAR:

Optical Studio Smáralind og **Optical Studio Keflavík**

Dagatal viðskiptalífsins

keldan
dagatal viðskiptalífsins**FIMMTUDAGUR 16. OKTÓBER**
Hagstofan - Fiskafli í september 2014

Þjóðskrá - Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu

FÖSTUDAGUR 17. OKTÓBER
Hagstofan - Samræmd vísitala neysluverðs í september 2014
Þjóðskrá - Upplýsingar um leiguverð íbúðarhúsnæðis**MÁNUDAGUR 20. OKTÓBER**
Hagstofan - Vísitala byggingarkostnaðar fyrir nóvember 2014**ÞRIÐJUDAGUR 21. OKTÓBER**
Hagstofan - Verðmæti sjávarafla janúar-júlí 2014**FIMMTUDAGUR 23. OKTÓBER**
Össur hf. - Uppgjör þriðja ársfjórðungs
Hagar hf. - Uppgjör þriðja ársfjórðungs**FÖSTUDAGUR 24. OKTÓBER**
Nýherji hf. Uppgjör þriðja ársfjórðungs

Allar markaðsupplýsingar eru aðgengilegar á vísir

ÁHÆTTUÁLAG HLUTABRÉFA OG ÁHRIF ÞESS Á FJÁRFESTINGASTEFNU

Fyrirlestur í fyrirlestrarsal Þjóðminjasafns Íslands fimmtudaginn 16. okt. kl. 12.00-13.30

Í fyrirlestrinum mun prófessor Rajnish Mehra fara yfir sögulegt áhættuálag hlutabréfa og hvernig hægt er að spá fyrir um þróun þess í framtíðinni.

Rajnish Mehra er fjármálaprófessor sem er m.a. þekktur fyrir rannsóknir sínar á ávöxtun hlutabréfa (áhættuálagi hlutabréfa). Hann hefur birt vísindagreinar í virtum tímaritum um fjármál og hagfræði.

Grein sem hann skrifaði með Nóbelsverðlaunahafanum Edward Prescott; *The Equity Premium, A Puzzle*, er ein áhrifamesta fjármálagrein síðustu aldar á sínu sviði.

Rajnish Mehra er eftirsóttur fyrirlesari hjá háskólum og fjármálafyrirtækjum og hefur verið ráðgjafi hjá fjármálafyrirtækjum og ríkisstjórnunum.

Aðgangur ókeypis, allir velkomnir!

HÁSKÓLI ÍSLANDS
VIÐSKIPTAFRÆÐIDEILDSamtök
sparifjáreignenda

Ekki sama hver lánaar

HÉR Á LANDI hefur alltaf skipt miklu máli hvort það er Jón eða séra Jón sem á í hlut. Í síðustu viku kom það fram hjá Sigmundi Davíð Gunnlaugssyni forsætisráðherra í umræðum á Alþingi að verklagsferlar hafi ekki verið hefðbundnir þegar Seðlabankinn lánaði Kaupþingi 500 milljónir evra (76 milljarða króna) með veði í danska bankanum FIH í byrjun október 2008.

ÓNEITANLEGA kemur nokkuð á mann við þessi tíðindi. Hvernig var brugðið frá hefðbundnum verklagsferlum við þessa lánveitingu? Var lánið samþykkt á milli lánanefndafunda? Var forminu ekki fylgt? Var lánið greitt út án þess að fundargerð lægi fyrir. Lánaði bankastjórnin peningana sjálfur og fékk samþykki stjórnar eftir?

DÓMSTÓLAR landsins kljást þessi misserin við opinber mál sem Sérstakur saksóknari hefur höfðað á hendur fyrrverandi stjórnendum gömlu bankanna. Mörg þeirra fjalla

fyrst og fremst um umboðssvik sem felast þá í því að stjórnendur bankanna hafi ekki fylgt verklagsferlum við lánveitingar. Héraðsdómur Reykjavíkur hefur komist að þeirri niðurstöðu að það flokkist undir alvarlegt refsivert athæfi að fylgja ekki verkferlum út í hörgul og hefur dæmt fyrrverandi bankastjórnendur í marga ára fangelsi fyrir slíkt. Engar skýringar á frávikum frá verklagsferlum hafa verið teknar til greina og ekki talið skipta máli hvort viðkomandi lánveitingar hafi orðið viðkomandi fjármálastofnun til hags eða skaða.

Í ÞESSARI viku er dómtekið mál á hendur stjórnendum og stjórn SPRON vegna tveggja milljarða lánveitingar til Exista, helsta hluthafa bankans, nokkrum dögum áður en umrætt 500 milljóna evra lán Seðlabankans til Kaupþings var veitt. Í SPRON-málinu virðast sakarefnin að stærstum hluta vera þau að lánið hafi ekki endurheimst og því hafi orðið tveggja milljarða tjón.

NÚ ER KOMIÐ á daginn að Seðlabankinn tapaði gríðarlegum fjármunum á lánveit-

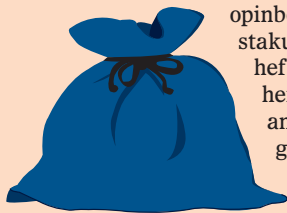
ingunni til Kaupþings. Þar lánaði Seðlabankinn næstum allan gjaldeyrisforða landsins í einni lánveitingu og braut allar reglur í leiðinni. Verklagsferlum var vikið til hliðar og formreglur að engu hafðar. Tjónið vegna þessa eina láns er litlir 35 milljarðar króna.

SAMKVÆMT þeirri skilgreiningu sem Sérstakur saksóknari og Héraðsdómur Reykjavíkur beita gagnvart athæfi stjórnenda viðskiptabankanna eru öll skilyrði umboðssvika uppfyllt í þessari dæmalausu lánveitingu, þegar Seðlabankinn lánaði gjaldeyrisforðann á einu bretti. Það kostar um 40 milljarða á ári að reka Landspítalann sem þýðir að Seðlabankinn tapaði öllu rekstrarfé Landspítalans fram í nóvember með þessari einu lánveitingu.

EN Í SEÐLABANKANUM var enginn ábyrgur og enginn Sérstakur saksóknari kallaður til. Já, það er með þá Jón og séra Jón...

SKJÓÐAN er frekju- og leiðinda-skjóða, sem lætur ekkert mannlegt sér óviðkomandi.

Skjóðan

FYRIRTÆKIÐ Slippurinn Akureyri er stærsta skipasmíða- og málmvinnslufyrirtæki á Íslandi.

FRÉTTABLAÐIÐ/AUÐUNN

Samherji að eignast meirihluta í Slippnum

Sjávarútvegsfyrirtækið Samherji hf. hefur gert tilboð í 80 prósent hlut í ESTIA hf. Verður meirihlutaeigandi í stærsta skipasmíða-fyrirtæki landsins ef Samkeppniseftirlitið samþykkir kaupin.

VIÐSKIPTI

Haraldur Guðmundsson | haraldur@frettabladid.is

Samherji verður meirihlutaeigandi í Slippnum Akureyri ef kaup fyrirtækisins á 80 prósent hlut í fjárfestingarfélaginu ESTIA hf. verða samþykkt af Samkeppniseftirlitinu.

Þetta staðfestir Eiríkur S. Jóhannsson, stjórnarformaður Samherja hf. Hann segir kaupin hafa átt skamman aðdraganda.

„Við gerðum öllum eigendum ESTIA, sem ekki tengjast Samherja, nýverið tilboð í þeirra hlutabréf. Við vonumst eftir því að þetta gangi í gegn hjá Samkeppniseftirlitinu sem fyrst,“ segir Eiríkur.

Samherji gerði ekki tilboð í 19,7 prósent hlut sem er í eigu Fjárfestingafélagsins Fjarðar ehf. Fjórður er meðal annars í eigu Kristjáns Vilhelmssonar, framkvæmdastjóra útgerðarsviðs Samherja, og Þorsteinn Már Baldvinsson, forstjóri sjávarútvegsfyrirtækisins, á 25 prósent hlut í félaginu í gegnum eignarhaldsfélagið Stein ehf.

ESTIA á 71 prósent hlut í Slippnum Akureyri ehf. sem rekur skipasmíðastöð, dráttarbraut og flotkví. Einkahlutafélagið var stofnað í október 2005 eða nokkrum mánuðum eftir að Slippstöðin hf. hafði verið lýst gjaldþrota. Félagið hagnaðist um 112,5 milljónir króna á síðasta ári, samkvæmt ársreikningi, og

rekur einn fjölmennasta vinnustað Norðurlands.

„Samherji og eigendur fyrirtækisins komu að stofnun Slippnum fyrir níu árum, eftir að félagið fór í þrot. Nýverið óskuðu nokkrir eigendur ESTIA eftir því að komast út og Samherji varð við því og gerði í kjölfarið öðrum eigendum tilboð,“ segir Eiríkur.

Hann segir aðspurður að stjórnendur Samherja hafi engin áform um breytingar á rekstri Slippnum.

„Enn sem komið er liggur ekki fyrir af hálfu Samherja um nokkuð annað en að fyrirtækið haldi áfram í óbreyttum rekstri. Við munum ekki leiða hugann að öðru fyrr í en í fyrsta lagi eftir að Samkeppniseftirlitið hefur gefið samþykki sitt.“

Við stöndum vörð um öflug fyrirtæki

Atlantsólía

Með 19 sjálfsafgreiðslu-stöðvum, birgðastöð og fjórum olíubílum er hægt að tryggja aukna samkeppni á eldsneytismarkaði á Íslandi.

Brim

Þrjú afkastamiklir frystitogarar og öflugt starfslið tryggja Íslendingum hærra útflutningstekjur af gæðahráefni.

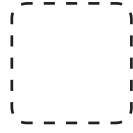
Isavia

Það þarf mikil umsvif til að tryggja öryggi á öllum flugvöllum landsins og sjá um nærri 5,5 milljóna km² flugstjórnarsvæði.

Landsbankinn

Stærsta fjármálafyrirtæki á Íslandi með víðtækasta útibúanetið tryggir trausta og alhliða fjármálaþjónustu um allt land.

Hér er góður staður fyrir þitt fyrirtæki

Landsvirkjun

Stærsta fyrirtæki landsins í orkuvinnslu vinnur 73% allrar raforku innanlands til að tryggja fólki og fyrirtækjum rafmagn.

Marel

Eitt af stærstu útflutningsfyrirtækjum Íslands tryggir markaðnum hugvitsamlegar lausnir til vinnslu matvæla.

RÚV

Til að tryggja landsmönnum fréttir, skemmtun og fróðleik þarf fjölda starfsmanna, tæknibúnað og húsnæði.

Össur

Rannsóknir og nýsköpun styrkja stoðir atvinnulífsins með framleiðslu sem tryggir að fólk geti staðið á eigin fótum.

Traustsins verðir

Vörður nýtur trausts hjá öflugum íslenskum fyrirtækjum og stofnunum. Áhersla okkar á einföld og þægileg viðskipti er nokkuð sem fyrirtæki af öllum stærðum og gerðum kunna að meta.

Hafðu samband og fáðu tilboð í tryggingar þíns fyrirtækis.

STÝRIR LEIFSTÖÐ Hlynur Sigurðsson segir ýmsar ástæður liggja að baki ákvörðun Isavia um að breyta brottfararsal flugstöðvarinnar.

FRETTABÍLDR/GVA

Þykir gagnrýnin hafa verið ósanngjörn

Hlynur Sigurðsson, framkvæmdastjóri Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar, gefur lítið fyrir áskanir um að leyndarhyggja hafi hvílt yfir forvali Isavia. Valferlið hafi verið opið og gagnsætt. Framkvæmdir hefjast í nóvember.

VIÐTAL

Haraldur Guðmundsson
haraldur@frettabladid.is

„Mér finnst gagnrýnin hafa verið ósanngjörn og það hvílir alls engin leyndarhyggja yfir þessu ferli,“ segir Hlynur Sigurðsson, framkvæmdastjóri Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar, um umdeilt val Isavia á fyrirtækjum sem fá að sinna smásölu og veitingarekstri í brottfararsalnum í Keflavík.

Eigendur fyrirtækja sem fengu ekki aðstöðu í flugstöðinni hafa gagnrýnt forval Isavia og sagt það einkennast af leynd og ógagnsæi. Samtök verslunar og þjónustu hafa tekið undir þau orð.

„Sömu aðilar og töluðu áður um að ferlið væri faglegt hafa síðar gefið í skyn að það hafi verið óljóst hvaða gögn þeir áttu að senda inn með sínum umsóknum og gagnrýnt upplýsingagjöf Isavia,“ segir Hlynur.

Funduðu með fyrirtækjunum

Isavia hefur meðal annars verið gagnrýnt fyrir að fara ekki í útboð á verslunar- og veitingarýminu þar sem fyrirtækið, sem er hlutfélag í eigu ríkisins, hefði þurft að fara eftir útboðslögum sem eiga að tryggja opið og gagnsætt ferli.

„Ef við hefðum farið í útboð hefðu umsækjendurnir getað gert ráð fyrir óraunhæfum tekjum af sölu í flugstöðinni í sínum tilboðum og þar af leiðandi unnið með ranga spá um hvað Isavia fengi í sinn hlut. Reglur um útboð hefðu þýtt það að við hefðum þurft að taka þeim tilboðum. Forvalið kemur hins vegar í veg fyrir að menn séu að taka of háum tilboðum sem eru ekki raunhæf og það er mjög mikilvægt í rekstri sem þessum þar sem við getum ekki jafn auðveldlega skipt út verslunum og veitingastöðum.“

Hlynur segir alla umsækjendur hafa setið við sama borð. Það hafi legið fyrir frá upphafi hvaða umsóknargögn Isavia myndi láta af hendi að forvalinu loknu.

„Útboðsskyldan nær ekki yfir útleigu á pláss og í forvalinu erum við að gefa upp ákveðin trúnaðargögn, þar á meðal upplýsingar um rekstraraðila á svæðinu, svo aðrir umsækjendur geti setið við sama borð. Að sama skapi erum við bundin trúnaði um hvað viðkomandi bauð, hvað hann skrifaði í sína viðskiptaáætlun og hvernig við mátum umsóknir þeirra,“ segir Hlynur.

Meðlimir úr valnefnd Isavia hafa að hans sögn fundað með forsvarsmönnum nokkurra fyrirtækja sem óskuðu eftir frekari rökstuðningi. Þeir hafi fengið útskýringar á einkunnagjöf Isavia og hvar fyrirtæki þeirra hafi staðið í sínum flokkum.

„Það gætir misskilnings að við höfum ekki gert það. Hins vegar eru sumir að sækjast eftir því að fá einkunnir annarra fyrirtækja og það gefum við ekki upp. Ég skil þó vel að það er mikilvægt fyrir þessi fyrirtæki að ná árangri og flugstöðin er auðvitað mjög ákjósanlegur staður.“

Spurður hvort Isavia hefði mögulega átt að fara aðrar leiðir í valferlinu, í ljósi umræðunnar í kringum forvalið, segir Hlynur að hann telji ferlið hafa verið eins opið og gagnsætt og mögulegt hafi verið.

„Hins vegar höfum við skrifað hjá okkur einhver smáatriði sem betur hefðu mátt fara. Þegar við förum í okkar næsta forval þá munum við að sjálfsögðu byggja á því sem við punktuðum niður í þessu ferli.“

Fá meira fyrir plássi

Hlynur segir ýmsar ástæður liggja að baki ákvörðun Isavia um að breyta brottfararsal flugstöðvarinnar og fara í forval. Farþegum sem fari um Leifstöd hafi fjölgað, og muni fjölga, og því þurfi meðal annars að stækka vopnaleitar-svæðið og haga rekstrinum þannig að hann skili Isavia tekjum í hlutfalli við farþegafjölgunina. Einnig renna nógildandi samningar um verslana- og veitingarými út um næstu áramót en þeir voru gerðir á árunum 2004-2006. Hlynur segir það hafa ráðið miklu hvað fyrir-

JOE AND THE JUICE VERÐUR Á TVEIMUR STÖÐUM

í að í flugstöðinni starfa um fimmtán hundruð til tvö þúsund manns sem mega ekki kaupa mat í brottfararsalnum. Þess vegna ákváðum við að það myndi þjóna breiðari markhópi að þjóna djús, samloku og kaffiþjónustu Joe and the Juice heldur en að gera áframhaldandi samning við Kaffitár,“ segir Hlynur.

FRÍHÖFNIN VELTIR MEIRA EN AÐRAR VERSLANIR TIL SAMANS

Fríhöfnin, dótturfyrirtæki Isavia, mun áfram sjá um sölu á áfengi, tóbaki og snyrtivörum í Leifstöd enda féll sá rekstur ekki undir forvalið.

Umsókn Fríhafnarinnar um áframhaldandi rekstur tiskuvöruverslunarinnar DutyFree Fashion var hins vegar hafnað af valnefnd Isavia, eins og komið hefur fram í Markaðinum. Norska fyrirtækið Airport Retail Group (ARG) mun yfirtaka rekstur verslunarinnar. Hlynur segir Fríhöfnina hafa þurft að lúta sömu reglum og aðrir umsækjendur. Viðskiptaáætlun dótturfyrirtækisins hafi á endanum tapað fyrir áætlun ARG.

„Þar urðu þau undir og urðu að lúta því,“ segir Hlynur.

Sex mánaða uppgjör Fríhafnarinnar var kynnt í sept-

ember. Þá kom fram að fyrirtækið var rekið með tapi upp á 61 milljón króna á tímabilinu, þrátt fyrir að tekjur hefðu aukist um 14,5 prósent frá fyrra ári.

„Það er ekkert óeðlilegt að fyrstu sex mánuðirnir séu í mínus því seinni hluti ársins er mjög sterkur. Fyrirtækið greiðir hátt veltugjald til Isavia enda megintilgangur Fríhafnarinnar að velja sem mestu og skila sem mestu til móðurfélagsins sem síðan fer í uppbyggingu flugvallarins,“ segir Hlynur.

„Það er mjög mikilvægt að menn átti sig á því að Fríhöfnin hefur verið að greiða um átta og hálfan milljarð til Isavia á síðustu fjórum árum. Velta Fríhafnarinnar er meiri en allra hinna verslananna í brottfararsalnum til samans.“

tækni sáu fram á að geta skilað til Isavia með veltutengdri leigu.

„Auknar tekjur þýða að við getum boðið lægri flugvallarskatta og önnur gjöld. Við höfum að undanfögnu séð að við erum töluvert langt á eftir öðrum flugvöllum þegar kemur að veltutekjum. Með þessum breytingum getum við aukið tekjur af þessum hluta verslunarvæðisins um sextíu prósent. Ástæðan er sú að við munum bæði fá hærri veltutengda leigu frá fyrirtækjunum og síðan erum við að auka plássið um 20-30 prósent.“

Prettán umsóknir af 71 urðu á endanum fyrir valinu og var niðurstaðan kynnt á blaðamannafundi í byrjun októbermánaðar. Sex verslanir og einn veitingastaður munu

halda áfram rekstri í flugstöðinni en fjórir nýir veitingastaðir og tvær verslanir koma inn til viðbótar. Á meðal þeirra eru franska fyrirtækið Lagardère Services, sem fékk aðstöðu til reksturs sælkeraverslunar og fjögurra veitingastaða sem verða rekin í samstarfi við íslenska fyrirtækið Nord, og norska tiskuvöruverslunin Airport Retail Group.

„Um allan þann rekstur sem erlendir aðilar koma að verða stofnuð íslensk fyrirtæki sem greiða hér skatta og gjöld. Það er því ekki verið að taka allan arðinn út úr landinu eins og einhverjir hafa gefið til kynna. Einnig lögðum við áherslu á að fá inn íslenskar vörur en þær geta líka verið dýru verði

keyptar ef tilboðin sem við fáum eru ekki góð,“ segir Hlynur.

Hann segir breytingarnar í brottfararsalnum eiga að auka sýnileika verslana og veitingastaða og þá um leið veltu þeirra. Í núverandi skipulagi séu verslanir í einhverjum tilvikum faldar úti í hornum á bak við veitingastaði og aðrar verslanir.

„Ferlið hefst í byrjun nóvember en þá munum við byrja á að skipta um gólfefni og færa ákveðnar verslanir til í smáum skrefum. Ef þessi farþegafjölgun sem við höfum séð heldur áfram þá flýtur það síðan fyrir því að við þurfum að taka ákvörðun um að stækka brottfararsalinn sjálfan. Hvenær það verður veit ég ekki en það verður jafnvel fyrr en menn reiknuðu upphaflega með.“

Þjónusta við fyrirtæki

Við bjóðum fyrirtækjum sérþekkingu

Okkar vinna snýst um að þín vinna gangi vel. Við leggjum okkur fram um að setja okkur vel inn í það sem þú ert að gera, og þó að við þekkjum kannski ekki viðfangsefnin í þínu starfi jafn vel og þú, þá vitum við út á hvað starfið gengur.

Hjá Íslandsbanka starfar hópur fólks sem býr að áratuga reynslu af ráðgjöf fyrir stór og smá fyrirtæki í smásölu og hefur víðtæka sérþekkingu á fjárhagsumhverfi þeirra. Þannig getum við ávallt tryggt smásölufyrirtækjum þá bankþjónustu sem þau þarfnast.

Þekking sprettur af áhuga.

Rúnar Björgvinsson hefur 25 ára reynslu af ráðgjöf til fyrirtækja í smásölu. Rúnar er útibússtjóri hjá Íslandsbanka.

Tryggingafélögin hafa öll tekið dýfu í Kauphöll Íslands á yfirstandandi ári

Markaðsverðmæti tryggingafélaganna þriggja sem skráð eru í Kauphöll Íslands hefur lækkað nokkuð á undanförunum mánuðum. Arðgreiðslur skýra hluta lækkunarinnar. En lækkunina má hugsanlega einnig skýra á þann hátt að fjárfestar telji afkomuhorfur lakari en áður, tjónaþróun neikvæðari og ávöxtun á mörkuðum sé minni.

ÚTTEKT

Jón Hákon Halldórsson
jonhakon@frettabladid.is

Markaðsverðmæti tryggingafélaganna þriggja sem skráð eru í Kauphöll Íslands hefur lækkað verulega á síðastliðnum tólf mánuðum. Þó ber að hafa í huga að tvö af félögunum hafa greitt út arð sem hefur áhrif á gengi bréfanna.

Stærsta félagið á markaðnum er Vátryggingafélag Íslands (VÍS). Markaðsverðmæti félagsins var 27,3 milljarðar þann 11. október 2013. Það fór svo alla leið upp í 28,1 milljarð þann 31. október 2013 en þann 10. október síðastliðinn var það komið niður í 20,8 milljarða króna. VÍS var fyrst tryggingafélaganna til þess að verða skráð á aðallista Kauphallarinnar eftir bankahrún. Það gerðist í apríl 2013. Með því varð Sigríður Ragna Ólafsdóttir, sem hafði verið fengin til að stýra félaginu í gegnum skráningu, fyrsti kvenforstjórinn sem stýrði skráðu félagi eftir hrún. Hún er enn í dag eina konan sem stýrir skráðu félagi. Félagið var skráð að undangengnu útboði þar sem 70 prósent hlutur í félaginu var seldur. Tæplega 5.000 fjárfestar óskuðu eftir að kaupa hlutabréf í útboðinu fyrir samtals um 150 milljarða króna. Söluandvirði hlutarins sem var seldur nam hins vegar 14,3 milljörðum króna og umframeftirspurnin var því líðlega tíföld.

Rekstur félagsins hefur gengið ágætlega, en hagnaðurinn dróst verulega saman á fyrri helmingi þessa árs. Var 451 milljón króna núna samanborið við 1.094 milljóna króna hagnað á sama tímabili árið 2013. Í afkomutilkynningu eftir annan fjórðung 2014 sagði Sigríður Ragna að þróun á fjármálamörkuðum á tímabilinu hefði leitt af sér að ávöxtun af fjárfestingasafni félagsins væri nokkuð undir væntingum.

Tryggingamiðstöðin fylgdi fast á eftir VÍS og var skráð á markað í maí 2013 eftir að hlutabréfaútboði lauk þann 24. apríl. Sjö þúsund áskriftir bárust að heildarandvirði 357 milljarðar króna, en verðmæti þess 28,7% hlutar sem var seldur nam 4,4 milljörðum króna. Eftirspurnin var því áttatíuföld. Bréfin hækkuðu nokkuð eftir skráningu og nam heildarverðmæti Tryggingamiðstöðvarinnar 22,7 milljörðum íslenskra króna þann 11. október 2013. Það fór hæst upp í 25,2 milljarða króna þann 11. desember, en hefur lækkað og stóð í 18,1 milljarði króna síðastliðinn föstudag. Á einu ári hefur markaðsverðmætið því lækkað um 7,1 milljarð, eða um 28,1 prósent.

Sjóvá var skráð á markað 11. apríl síðastliðinn. Markaðsverðmæti félagsins var 21,8 milljarðar í lok fyrsta dagsins, en var 18,9 milljarðar á föstudaginn. Breytingin frá skráningu nemur 2,9 milljörðum króna eða 13,3 prósentum. Í afkomutilkynningu vegna fyrri árs-helmings 2014 kemur fram að hagnaður af rekstri Sjóvár á þeim árs-helmingi var 205 milljónir króna, eða 0,13 krónur á hlut samanborið við 843 milljóna króna hagnað á sama tíma árið 2013, sem var 0,53 krónur á hlut. Hagnaður af vátryggingastarfsemi nam 792 milljónum króna samanborið við 1.092 milljónir á sama tíma árið á undan, en

SJÓVÁ Almennar hf. tekin inn í Kauphöll Íslands Hermann Björnsson, forstjóri Sjóvá Páll Harðarsson, forstjóri Kauphallarinnar (Nasdaq OMX Iceland)

Ég hugsa að fjárfestar vænti þess að meirihluti hagnaðar tryggingafélaganna á hverju ári verði greiddur út í arð. Þeir virðast hins vegar meta afkomuhorfur lakari en þeir gerðu áður. Þar kemur aðallega til tvennt, neikvæðari tjónahorfur og minni ávöxtun.

VERÐMÆTI SKRÁÐRA TRYGGINGAFÉLAGA Í KAUPHÖLL ÍSLANDS

	Tryggingamiðstöðin	Sjóvá	VÍS
Nafnverð hlutafjár	760.000.000 kr.	1.593.000.000 kr.	2.503.000.000 kr.
Gengi bréfa 11. október 2013	29,90 kr.	13,70 kr.*	10,92 kr.
Hæsta verð á síðustu 12 mánuðum	33,10 kr.	13,70 kr.	11,22 kr.
Gengi bréfa 10. október 2014	23,80 kr.	11,87 kr.	8,32 kr.
Markaðsverðmæti 10. október 2014	18.088.000.000 kr.	18.908.910.000 kr.	20.824.960.000 kr.
Breyting á tólf mánuðum	28,10%	13,30%*	23,81%

* Sjóvá var sett á markað 11. apríl 2014 og miðast tölurnar við þann tíma.

tap af fjárfestingarstarfsemi nam 539 milljónum samanborið við 58 milljóna króna tap á fyrri árs-helmingi 2013.

Miklar arðgreiðslur

Lakari afkomutölur eru ekki einu skýringarnar á lægra hlutabréfa-verði, eins og Stefán Broddi Guðjónsson hjá Greiningadeild Arion

banka bendir á. „Frá skráningu á markað hafa tryggingafélögin TM og VÍS greitt um 3,3 milljarða króna í arð til eigenda sinna. Til viðbótar kaupa þau nú eigin bréf á markaði í samræmi við endurkaupaáætlun,“ segir Stefán Broddi.

Hann bendir á að þriðja tryggingafélagið, Sjóvá, hafi verið skráð síðar á markað en hafi sett sér það

markmið að greiða að minnsta kosti helming hagnaðar hvers árs í arð. „Ég hugsa að fjárfestar vænti þess að meirihluti hagnaðar tryggingafélaganna á hverju ári verði greiddur út í arð. Þeir virðast hins vegar meta afkomuhorfur lakari en þeir gerðu áður. Þar kemur aðallega tvennt til, annars vegar að tjónaþróun virðist neikvæðari á þessu ári en

til dæmis í fyrri og hins vegar að ávöxtun á eignamörkuðum, og þar af leiðandi ávöxtun fjárfestingareigna tryggingafélaganna, virðist hafa verið lakari en fjárfestar reiknuðu með í byrjun þessa árs," segir Stefán Broddi.

Lítill stemming á markaðnum

Jóhann Viðar Ívarsson hjá IFS greiningu bendir líka á að arðgreiðslurnar úr félögum skipti máli, en fleira komi til. „Þetta er hluti af stemmingunni á markaðnum. Hlutabréf hafa í það heila heldur verið að lækka," segir hann.

Hann segir að IFS hafi tekið saman umfjöllun um markaðinn fyrir viðskiptavinum sína í september og samkvæmt þeirri úttekt höfðu fimm félög hækkað á aðallistnum í ár, en meirihlutinn, eða sjö félög, höfðu lækkað. Lækkun á verði tryggingafélaganna sé hluti af þessari stemmingu markaðarins í heild. Tryggingafélögin hafi aftur á móti lækkað einna mest félagi í ár og það sé vert að spyrja sig af hverju.

„Ég held sjálfur að þau hafi kannski verið fullhátt verðlögð á tímabili," segir Jóhann Viðar. Einnig beri að líta til þess að ávöxtun eignna, bæði hlutabréfa og skuldabréfa, hafi verið bágborin það sem af er ári. Þess vegna hafi tryggingafélögunum gengið illa að ávaxta fjármuni sína. „Það eru litlar líkur á því að menn nái einhverri viðlíka ávöxtun á fé í ár eins og í fyrri og hittifyrri," segir Jóhann Viðar. Þá hafi stórtjón og hækkandi tjónahlutföll orðið til að minna menn á áhættuna í tryggingarekstri og það að tjónahlutföll síðustu ár séu lægri en að jafnaði.

Jóhann Viðar segist ekki vilja fullyrða að það hafi verið bóluin-

KLAKKI SELDI FYRIR TÆPA 1,7 MILLJARÐA

Klakki, sem áður hét Exista, seldi í fyrradag 200 milljónir hluta í Vátryggingafélagi Íslands, eða VÍS. Þetta kom fram í flöggun til Kauphallarinnar. Markaðsvirði hlutarins var 1,66 milljarðar íslenskra króna miðað við gengi bréfa þann daginn. Helstu eignir Klakka eru hlutir í VÍS og Lýsingu, en eftir viðskiptin á Klakki um 374 milljónir hluta í VÍS. Markaðsverð hlutarins sem eftir stendur er þá 3,1 milljarður króna.

Fyrir viðskiptin var Klakki stærsti hluthafinn með 22,95 prósent hlut, Lífeyrissjóður verslunarmanna var næstur í röðinni með 9,81 prósent hlut og Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins A-deild með 6,34 prósent. Nýr hluthafalisti hefur ekki verið birtur.

Lífeyrissjóður verslunarmanna er stærsti eigandi Tryggingamiðstöðvarinnar með 9,9 prósent hlut, Gildi lífeyrissjóður á 6,9 prósent hlut og Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins A deild á 6,26 prósent hlut.

Stærstu hluthafar í Sjóvá eru hins vegar SAT eignarhaldsfélag sem á 13,67 prósent, SVN eignafélag sem á 11,68 prósent og Gildi lífeyrissjóður sem á 9,9 prósent. SAT eignarhaldsfélag er svo í eigu þrotabús Glitnis banka og SVN er í eigu Síldarvinnslunnar.

kenni á hlutabréfamarkaði í fyrri og hittifyrri. „Það má alveg deila um það hvort hækking síðustu ára var merki um eignabólu. En það sem mér finnst hins vegar tryggara að taka undir er að það er ekkert neikvætt að hlutabréf hafi ekki hækkað á árinu 2014. Við höfum verið að skoða kennitölur fyrir íslensku félögin og bera þau saman við það sem gerist í helstu kauphöllum annars staðar. Íslensk hlutabréf eru ekki lágt verðlögð en þó ekki það hátt að maður vilji segja að það sé bóluéinkenni. En þau eru á það háu verði að það var engin sérstök ástæða önnur en höftin til að þau ættu að hækka mikið á árinu 2014," segir Jóhann Viðar. Hann segir að menn geti verið sáttir við stöðuna og það sé ekkert að því að eitthvað sem hækki lækki aftur. Það sé því ekkert neikvætt við að það komi smá hik á markaðinn. „Heilt yfir erum við með býsna hátt verðlag á hlutabréfunum," segir Jóhann Viðar.

„Ég held sjálfur að þau hafi kannski verið fullhátt verðlögð.

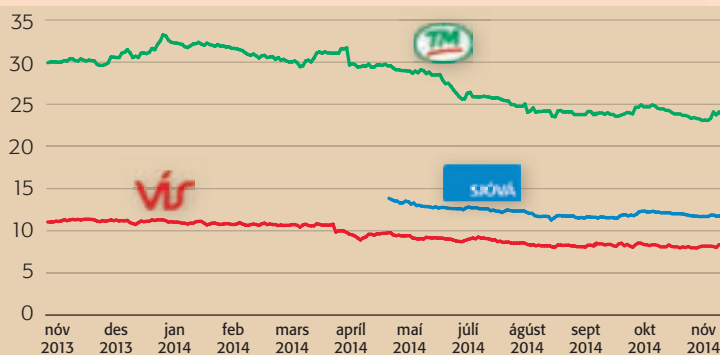
Hann segist líka minna viðskiptavinum sínum IFS reglulega á að þegar menn beri saman lykiltölur á Íslandi og á stærri mörkuðum annars staðar séu tvenn meginrök fyrir því að hlutabréf ættu að vera lægri hér. „Í fyrsta lagi vegna þess að við búum við miklu herra vaxtastig. Vextir eru mjög lágir á helstu mörkuðum og almennt miklu lægri en hjá okkur. En háir vextir ættu að hafa lækkunaráhrif á hlutabréfaverð," segir Jóhann Viðar. Hin ástæðan sé sú að íslenski markaðurinn sé agnarsmár. „Hann er svo lítill og einhæfur og seljanleikinn svo lítill að þetta á allt að draga úr verðlagningunni," segir Jóhann Viðar.

FYRSTA KONAN Sigríður Ragna Ólafsdóttir er enn í dag eina konan sem stýrir skráðu félagi.

Fréttablaðið/ Valli

GENGI BRÉFA Í TRYGGINGAFÉLÖGUM

NAFNVERÐ HLUTAFJÁR

Sjóvá	VÍS	TM
1.593.000.000 kr.	2.503.000.000 kr.	760.000.000 kr.

AVIS bílarnir eru komnir á Bílasölu Reykjavíkur

Auðveld kaup á nýlegum bílum

Engin lántökugjöld á bílafjármögnun til einstaklinga í október hjá Landsbankanum

Allt að 80% lánshlutfall

Opið

Laugardag 12-16

Virka daga 10-18

AVIS[®]

DÍLASALA
REYKJAVÍKUR

Engin lántökugjöld
á bílafjármögnun
í október

AVIS[®]
Bílaeiga

Bússi ólst upp í bíóinu hjá Árna Sam

Björn Þórir Sigurðsson var nýverið fenginn til að hafa umsjón með innlendri framleiðslu RVK Studios. Hann hefur lengi starfað við dagskrárgerð fyrir sjónvarp og útvarp. Vinnan og hestamennska eru aðaláhugamálin.

SVIPMYND

Haraldur Guðmundsson
haraldur@frettabladid.is

„Ég er á harða hlaupum við að koma mér inn í alla þá hluti sem tengjast starfinu enda fyrirtækið með mörg stór verkefni í pípunum,“ segir framleiðandinn Björn Þórir Sigurðsson, sem var í síðustu viku ráðinn til að hafa umsjón með innlendri framleiðslu RVK Studios.

Björn, eða Bússi eins og hann er kallaður, hafði áður umsjón með framleiðslu Turner Broadcasting Systems á Latabæjarþátunum. Hann hefur lengi starfað við dagskrárgerð bæði fyrir sjónvarp og útvarp.

„Hins vegar var mitt fyrsta starf fólgið í að skúra gólf og þrifa kaffistofur í rörusteypuverksmiðju sem var í Fífuhvammi í Kópavogi. Ég var þá þrettán ára gamall og vann þar þangað til ég fór að vinna hjá Árna Samúelssyni í Sambíóunum fjórum árum síðar. Þar fékk ég mitt uppeldi í viðskiptum og vinnu og dugnað og hörku í gjöf frá SAM-fjölskyldunni,“ segir Björn.

Hann var ráðinn dagskrárgerðarmaður útvarpsstöðvarinnar

Stjórnunnar árið 1989 og þaðan lá leiðin á Bylgjuna. Á þeim tíma stundaði hann einnig nám við Fjölbrotaskólann í Breiðholti og lauk síðan BA-gráðu í auglýsingahönnun frá American InterContinental University í Los Angeles árið 1994.

„Þegar ég kom heim var enn ein kreppan þannig að ég endaði aftur í fjölmiðlunum. Þá hafði Árni Sam keypt FM957 og hann bað mig um að taka við stöðinni og byggja hana upp,“ segir Björn.

„Síðan var ég fenginn til að taka við Popptívi þar sem ég notaði viðskiptamódel sem byggði meðal annars á því sem ég gat fært úr útvarpinu yfir í sjónvarpið.“

Björn hefur einnig starfað sem dagskrárstjóri Stöðvar 2, sjónvarpsstjóri Skjás eins og yfirmaður sölu- og markaðssviðs Morgunblaðsins. Hann er giftur Berglindi Viðarsdóttur, birtinga-fulltrúa hjá Pipar, og þau eiga tvær dætur.

Spurður um áhugamál nefnir Björn aðallega vinnuna og hestamennsku.

„Undanfarin ár hefur það verið vinnan. En ég er einnig í hestamennsku, datt út úr henni á unglingsárunum en er kominn aftur á fullt, og mér finnst gaman að

„Hins vegar var mitt fyrsta starf fólgið í að skúra gólf og þrifa kaffistofur í rörusteypuverksmiðju sem var í Kópavogi.“

keyra mótörhjól. Svo má nefna kvikmyndir og afþreyingu enda hefur maður unnið í þeim bransa frá því maður var unglundur,“ segir Björn að lokum.

KOMIÐ VIÐA VIÐ Björn hefur að auki setið í stjórn Eddu útgáfu og Smáis. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

GERIR MIKLAR KRÖFUR

„Björn Þórir eða Bússa, eins og hann er jafnan kallaður, hef ég þekkt í hátt í tvo áratugi. Fundum okkar bar saman hjá Íslenska útvarpsfélaginu hf., sem þá átti og rak bróðurpartinn af einkareknum ljósvakamiðlum landsins. Strax þá urðu mér mannkostir hans ljósir. Bússi er ósérhlífinn og harðduglegur, enda skólaður til á sjó. Allt sem hann tekur sér fyrir hendur gerir hann óaðfinnanlega. Í hans huga er ekki til sú hugsun að bíða með það til morguns sem gera má í dag. Slíkir menn eru ekki á hverju strái. Baltasar og félagar geta verið ánægðir með að hafa fengið Bússa í hópinn.“

Sigurður G. Guðjónsson lögmaður

„Bússi er frábær vinur og heiðarlegasti maður sem ég þekki. Hann er kletturinn sem brýtur á í hafinu, hann stendur alltaf upp úr þar sem hann kemur. Hann hefur einstakt nef hvað varðar að sjá hæfileika í/hjá fólki, framkalla það besta/skemmtilegasta og veit upp á hár hvað fólk vill hverju sinni. Bússi er einstakur stjórnandi og hef ég lært ótrúlega margt af honum. Hann hefur þann einstaka hæfileika að spyrja réttu spurninganna á rétta augnablikinu. Hann gerir gríðarlegar kröfur til sjálfs sín og fer fram á 110% árangur hjá sjálfum sér í þeim verkefnum sem hann tekur sér fyrir hendur.“

Steinn Kári Ragnarsson, framkvæmdastjóri Rekkjunnar

Gengi félaga í Kauphöll Íslands

3
Á UPPLEIÐ
Félög sem hækkuðu í verði

8
Á NIÐURLEIÐ
Félög sem lækkuðu í verði

3
STÓÐU Í STAÐ
Félög sem stóðu í stað

MESTA HÆKKUN

NÝHERJI
60,3% frá áramótum

EIMSKIP
0,9% í síðustu viku

MESTA LÆKKUN

TM
-25,7% frá áramótum

N1
-3,1% í síðustu viku

Aðallisti Kauphallarinnar | Nasdaq OMX Iceland

Félag	Gengi í gær	Frá áramótum	Vikubreyting
Bank Nordic (DKK)	109,00	-16,2%	0,0%
Eimskipafélag Íslands	232,00	-11,5%	0,9%
Fjarskipti (Vodafone)	33,55	23,1%	1,1%
Hagar	45,00	17,2%	0,0%
Icelandair Group	17,65	-3,0%	-1,4%
Marel	104,50	-21,4%	-1,9%
N1	18,80	-0,5%	-3,1%
Nýherji	5,85	60,3%	0,0%
Reginn	14,90	-4,2%	-2,3%
Tryggingamiðstöðin*	23,80	-25,7%	-1,2%
Vátryggingafélag Íslands**	8,25	-23,5%	0,6%
Össur	308,00	34,5%	-2,4%
HB Grandi	31,30	13,0%	-0,2%
Sjóvá	11,71	-13,3%	-2,0%
Úrvalsvísitalan OMXI6	1.156,14	-8,2%	-1,1%
First North Iceland			
Century Aluminum	2.500,00	117,4%	0,0%
Hampiðjan	20,00	50,9%	0,0%
Sláturfélag Suðurlands	1,33	9,0%	0,0%

*fyrsta verð 08. maí 2013 **fyrsta verð 24. apríl 2013

Rannveig Rist og Margrét Guðmundsdóttir sitja áfram í stjórn HB Granda og N1:

Gera ekki athugasemdir við stjórnarsetu sakborninga

Stjórn HB Granda hf. telur ekki ástæðu til að gera athugasemdir við áframhaldandi stjórnarstörf Rannveigar Rist fyrir HB Granda, þrátt fyrir framkomna ákæru á hendur henni. Í yfirlýsingu sem stjórn HB Granda sendi frá sér í gær segir að Rannveig njóti fulls trausts stjórnarinnar. Meginregla íslensks réttarfararsé að hver maður skuli teljast saklaus þar til sekt hans sé sönnuð og það mat sé í höndum dómstóla. Því telur stjórn HB Granda hf. að ekki sé tilefni til sérstakra viðbragða og ítrekar að hún beri fullt traust til Rannveigar.

Margrét Guðmundsdóttir, stjórnarformaður N1, hefur verið ákærð vegna sömu saka og bornar eru á Rannveigu. N1 hafði áður sent frá sér tilkynningu þar sem lýst var trausti í garð hennar.

Eins og áður hefur verið greint frá sátu þær Rannveig og Margrét í stjórn SPRON árið 2008, í aðdraganda þess að bankinn varð óstarfhæfur. Stjórn SPRON og framkvæmdastjóri hafa verið ákærð fyrir lán sem veitt var fjárfestingafélaginu Existu í lok september þad ár.

SITUR ÁFRAM Stjórn HB Granda telur ekki ástæðu til þess að gera athugasemdir við setu Rannveigar í stjórninni. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

MÍNUS
17%

Vegna niðurfellingar vörugjalds hafa öll helstu heimilistækin lækkað í verði um **17%** og sjónvörp, hljómtæki og annað um **20%**.

EKKI EFTIR NEINU AÐ BÍÐA

Við höfum náð samningum við okkar helstu birgja, sem gerir okkur mögulegt að afnema þessi gjöld nú þegar.

Viðskiptavinir okkar þurfa því ekki að bíða eftir nýju ári til að gera hagstæð innkaup fyrir heimilið, heldur geta þeir nú komið í verðslanir ORMSSON um allt land og fengið umtalsvert meira fyrir peninginn en áður. **Nú er lag að njóta lífsins!**

MÍNUS
20%

SAMSUNG
SETRIÐ

SÍÐUMÚLA 9 · SÍMI 530 2900
SAMSUNGSETRID.IS

ORMSSON
FYRIR HEIMILIN Í LANDINU

LÁGMÚLA 8 · SÍMI 530 2800
ORMSSON.IS

ASUS SMÁTÖLVUR

Öflugar og hljóðlátar borðtölvur sem hægt er að festa aftan á tölvuskjái.
Kraftmiklar og hraðvirkar með nýjustu kynslóð Intel örgjörva
og háhraða þráðlausri tengingu með nýrri AC tækni.

← RAUNSTÆRÐ: 19 sm →

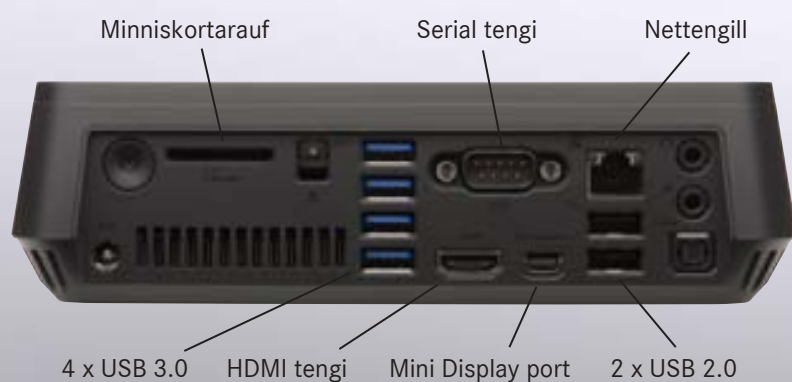

VINNUSTÖÐVAR FRAMTÍÐARINNAR

VivoPC er spennandi nýjung frá Asus. Smátölvur sem hafa afköst og eiginleika stærri borðtölva. Fyrirtæki geta valið milli Intel Celeron, i3 eða i5 örgjörva eftir því hvað hentar vinnslu viðkomandi starfsmanns best. Intel HD skjástýring og hágæða hljómur með innbyggðum hátölurum og SonicMaster hljómtækni.

Glæsilega hönnuð og tekur lítið pláss á borði - aðeins 19 sm á breidd og lengd.
Með VESA festingu er hægt að skrúfa smátölvuna aftan á tölvuskjá.

Traustur og hagkvæmur kostur fyrir þá sem vilja öflugar borðtölvur sem taka lítið pláss.

FYRIRTÆKJAFJÓNUSTA

414-1710 / sala@tl.is

Ýmsar spurningar vöknúðu á miðvikudaginn fyrir viku:

Allt þetta á einum degi?

Það var í nógu að snúast hjá starfsmönnum atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins síðasta miðvikudag. Þeir þurftu þá að bregðast við tveimur fréttatilkynningum Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) og birta úrskurð um umdeilda ákvörðun sem Sigurður Ingi Jóhannsson, sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra, hafði tekið átta mánuðum áður.

Ef við byrjum á úrskurðinum þá tengdist hann stjórnsýslukæru sem lögð var fram vegna ákvörðunar Heilbrigðiseftirlits Vesturlands um að banna sölu á þorrabjór sem var bruggaður úr mjóli sem er ekki ætlað til manneldis og inniheldur innfyli, þarma og þarmainnihald

Markaðshornið

Haraldur Guðmundsson
haraldur@frettabladid.is

Hvernig geta stjórnvöld unnið í nokkur ár að gerð samninga án þess að athuga fyrst hvort þeir séu löglegir?

hvala. Bjórinn var aldrei bannaður enda tók Sigurður Ingi fram fyrir hendurnar á eftirlitinu með þeim rökstuðningi að lagagrundvöllur ákvörðunarinnar væri óljós. Átta mánuðum eftir að bjórinn seldist upp kynnti ráðuneytið úrskurð sinn um að ákvörðun Heilbrigðiseftirlits Vesturlands hefði verið rétt.

Fréttatilkynningin um þessa atvinnuskapandi ákvörðun ráðherrans var enn glöðvolg þegar ráðuneytið sendi frá sér aðra frétt um að ESA teldi íslenska löggjöf um innflutning á fersku kjóti, sem er ætlað til manneldis, brjóta í bága við EES-samninginn. Niðurstaða ESA er sú að íslensk löggjöf feli í sér óréttlætunarlegar og ónaðsynlegar viðskiptahindranir sem ekki sé hægt að réttlæta með þeim rökum að þær séu nauðsynlegar til að vernda líf og heilsu manna og dýra.

Þegar þarna var komið grunaði fáa að ráðuneytið ætti enn eftir að greina frá annarri fréttatilkynningu ESA um að íslensk stjórnvöld hefðu veitt ólöglega ríkisaðstoð við gerð fimm fjárfestingarsamninga. Niðurstaða ESA í því máli er sú að samningarnir, sem gerðir voru í tíð síðustu ríkisstjórnar, hefðu verið handónýttir enda engan veginn fallið að reglum EES-samningsins um veitingu ríkisaðstoðar. Fyrirtæki sem í góðri trú sömdu við ríkið um ívilnanir vegna nýfjárfestinga þurfa því að endurgreiða tugi milljóna króna.

Á dögum sem þessum vakna ýmsar spurningar. Hvernig getur ráðherra farið gegn ákvörðun eftirlitsstofnunar og leyft sölu á matvælum sem innihalda þarmamjól sem er ekki ætlað til manneldis? Af hverju búa íslensk innflutningsfyrirtæki og neytendur ekki við sama umhverfi og aðrir innan Evrópska efnahagssvæðisins? Hvernig geta stjórnvöld unnið í nokkur ár að gerð samninga án þess að athuga fyrst hvort þeir séu löglegir? Er það ekki fullmikið þegar kynna þarf þrjá áfelliðsdóma vegna misgáfulegra ákvarðana íslenskra stjórnmalamanna á einum og sama deginum?

FRAMKVÆMDIR AD HEFJAST Fyrsta skóflustungan að nýju 93 herbergja hóteli við Þórunnartún 4 var tekin í gær. Hótelíð, sem er reist af Hótelbyggingum ehf., verður þriggja stjörnu og alls 3.000 fermetrar að stærð. Magnús Einarsson, framkvæmdastjóri Hótelbygginga, segir heildarkostnað verkefnisins um 1.200 milljónir króna og að það hafi verið í undirbúningi í tæpt ár. Félagið sé í viðræðum við erlendar hótelkeðjur um mögulegt samstarf og að tilkynnt verði um þá samninga síðar.

Hausnum stungið í gagnasand

Skoðun

Frosti Ólafsson
framkvæmdastjóri
Viðskiptaráðs

Á undanförunum vikum hefur Viðskiptaráð Íslands deilt við BSRB um þróun í fjölda opinberra starfsmanna á íslenskum vinnumarkaði. Þær deilur hófust í kjölfar fundar Viðskiptaráðs um ríkisfjármál þar sem fram kom að opinberum störfum hefði fjölgað hraðar en störfum á almennum vinnumarkaði á undanförunum árum. Sú þróun er varhugaverð af tveimur ástæðum. Í fyrsta lagi eru opinber störf fjármögnuð í gegnum skattkerfið og því mikilvægt að fjöldi þeirra haldist í hendur við þróun starfa í einkageiranum. Að öðrum kosti er fjármögnun þeirra ekki sjálfbær. Í öðru lagi dregur mikill fjöldi starfsmanna úr getu hins opinbera til að bjóða samkeppnishæf launakjör. Afleiðingin verður minni framleiðni og aukin starfsmannavelta.

Í stað þess að taka þátt í umræðu um lausnir á þessum vanda kaus BSRB að fara í hártoganir um hvort fjölgunin hafi átt sér stað hjá ríki eða sveitarfélögum og á hvaða árabili fjölgunin átti sér stað. Þetta skýtur skökku við, enda hlýtur það að vera meginmarkmið samtakanna að tryggja samkeppnishæf starfskjör félagsmanna sinna en ekki fjölgun opinberra starfa. Þannig er hausnum stungið í sandinn fremur en að ræða breytingar sem geta snúið þessari þróun við.

Aðgengi og áreiðanleika gagna er ábótavant

Upplýsingar og gagnsæi knýja fram

breytingar. Gott dæmi um þetta er virkni fjármálamarkaða. Fyrirtæki keppa um fjármagn og gefa út ítarlegar upplýsingar um rekstur sinn svo fjárfestar geti tekið ákvarðanir um mögulegar fjárfestingar. Liggi þær upplýsingar ekki fyrir munu fáir vilja fjárfesta í viðkomandi félagi. Þetta upplýsingaaðhald hvetur fyrirtækin enn fremur til að taka til í rekstri sínum og gera hann samkeppnishæfan við önnur félög.

Hið opinbera þarf ekki að keppa um fjármagn og því eiga sömu samkeppnislögmál ekki við í rekstri þess. Rekstrarumbætur eiga sér því ekki stað nema einstaklingar beiti sér fyrir því. Virk miðlun áreiðanlegra gagna gegnir þar lykilhlutverki. Deilur Viðskiptaráðs og BSRB eru birtingarmynd þess vanda sem fylgir skorti á upplýsingamiðlun. Fullnægjandi gögn um fjölda opinberra starfa eru ekki aðgengileg og því hefur umræðan snúist um áreiðanleika gagnanna í stað þeirra umbóta sem ráðast mætti í. Afleiðing þessa er að umræðu um aukna hagkvæmni í opinberum rekstri hefur verið drepíð á dreif.

Eitt dæmi af mörgum

Þetta er fjarri því að vera eina dæmið

um skort á fullnægjandi gögnum fyrir upplýsta umræðu. Á fundi Viðskiptaráðs og Samtaka atvinnulífsins í síðustu viku sagði menntamálaráðherra að sér liði eins og hann væri að stýra farþegaþotu með afar fáum mælum. Gögn um íslenska skólakerfið séu svo fátækleg að það standi breytingum fyrir þrifum. Þá hefur umræða um landbúnaðarmál liðið fyrir sama gagnaskort. Í báðum tilfellum er um að ræða málaflökka þar sem tækifæri til umbóta eru veruleg.

Viðnám við breytingum er undantekningarlítið til staðar þar sem mikilir hagsmunir eru í húfi. Ef þær upplýsingar sem skipta máli fyrir ákvarðanatöku liggja fyrir er hins vegar hægt að beina umræðunni í markvissari farveg. Í öllum ofangreindum dæmum er hægt að framkvæma breytingar sem koma sér betur fyrir alla hagsmunaaðila innan kerfisins en núverandi fyrirkomulag. Til að svo megi verða þarf að gera sömu aðilum kleift að sjá skóginn fyrir trjánum.

Án breytinga ríkir stöðnun

Það er hluti af mannlegu eðli að vera illa við breytingar. Á sama tíma eru breytingar grunnforsenda efnahagslegra og samfélagslegra framfara. Með þetta í huga er opin og málefnaleg umræða um þau tækifæri sem við höfum til að gera betur einn helsti drifkraftur bættra lífskjara. Til að virkja slíka umræðu þarf bæði áreiðanlegar upplýsingar og lausnamiðuð viðhorf. Hvort tveggja skortir í dag. Þessu þarf að breyta nema svo ólíklega vilji til að sátta ríki um stöðnun.

Athyglisverðar leiðir til að uppgötva þinn X-faktor. Farðu í gegnum 360° viðhorfsmat og fáðu inn-sýn í hvað samferðafólki þitt sér við þig, „brandið“ þitt, styrkleika og hæfileika. 360° viðhorfsmatið er nafnlaus könnun sem gefur þér kristaltæra sýn á þínum X-faktor.

Taktu próf á netinu, til dæmis The Vitality Test, Wealth Dynamics eða DISC.com og fáðu dýpri inn-sýn í þinn náttúrulega X-faktor. Leyfðu þér að vera ÞÚ.

Hver er sérstaða þín á markaði?

Hin hliðin

Rúna Magnúsdóttir,
alþjóðlegur stjórnandi,
markþjálfari og fyrirlisari

Við lifum í heimi sem breytist hratt dag frá degi. Fyrir ekkert svo óskaplega mörgum árum var góð menntun, með góðri gráðu og nokkrum vel völdum bókstöfum

fyrir aftan nafnið þitt það sem gaf þér farmiða á fyrsta klassa inn í hinn fullkomna starfsvettvang. Ef þú hafðir ofan á prófgráðuna skrifleg meðmæli frá fyrrverandi vinnuveitendum þá var lífið draumur.

En nú er öldin önnur.

Með tilkomu gifurlegrar fjölgunar á vel menntuðu fólki hér á landi, opnun atvinnumarkaða úti í heimi, sem og óendanlegra möguleika

á verkefnum og störfum sem eiga sér stað í gegnum internetið svo og hins gífurlega hraða sem einkennir hið daglega líf, dugar einfaldlega ekki lengur að veifa prófgráðum og nokkrum meðmælum til að fá draumastarfið í hendurnar. Já, jafnvel þótt þú eigir fimm háskólagráður, eins og vinur okkar Bjarnfredarson sagði svo eftirminnilega.

Hver er þinn X-faktor?

Já, til að ná athygli fólks á þér, þinni sérþekkingu og hæfileikum þarftu að sýna og segja á örstuttan og hnitmiðaðan máta hver þú ert, hvað þú er sem gefur þér sérstöðu á markaði, ég kalla þetta þinn X-FAKTOR.

Þú þarft í raun að geta sett saman, helst í einni setningu hvað þú er sem fær þig til að hendast

fram úr rúminu á morgnana, smella þér í girinn og takast á við verkefni dagsins af gleði og ástríðu. Ég segi ástríðu því að það eru engin ný sannindi að til þess að ná árangri í lífi og starfi þarftu hreinlega að elska vinnuna þína.

Þú veist þetta alveg upp á tíu. Ég er að tala um þig. Þú þarft „bara“ að segja hver þú ert, hvað gerir þig sérstaka/n og hvers vegna það skiptir þig máli að fá að gera það sem þú elskar að gera.

Hvernig finnur þú þinn X-faktor?

En er það einfalt að þekkja og geta komið sínum X-faktor á framfæri? Nei, það er hreinlega allt annað en einfalt fyrir langflest okkar að vita hvað það er sem gerir okkur einstök. Ein einfaldasta leiðin er að

Make it matter.

Kipptu kassanum með þér

HP MX-10 kassakerfisláusnin

með Intel® Atom™ örgjörva Z2760

G8C31EA, F3K89AA

HP MX-10 kassakerfisláusnin ásamt HP strímlaprentara, stríkamerkjaskanna og peningakassa sem eru seldir aukalega.

Innbyggður stríkamerkjaskanni

Innbyggður kortaskanni

Kynntu þér MX-10 kassakerfisláusnina nánar á www.ok.is/mx10/

Allar nánari upplýsingar á www.ok.is. Intel, merki Intel, Intel Inside, Intel Inside merkið, Intel Atom og Intel Atom Inside eru vörumerki Intel Corporation í Bandaríkjunum og/eda öðrum löndum.

OPIN KERFI

Sérfræðingar þér við hlið

OPIN KERFI | HÖFDABAKKA 9 | 110 REYKJAVÍK | Sími 570 1000 | OK@OK.IS

10,1 MILLJARÐS KORTAVELTA

Aukning um 21 prósent

Alls nam kortavelta útlendinga hér á landi 10,1 milljarði króna í september síðastliðnum. Það er aukning upp á rúmlega 21 prósent í krónum talið á milli ára, samkvæmt tölum Seðlabanka Íslands um greiðslumiðlun.

Þessi mikla aukning kemur ekki á óvart enda voru erlendir ferðamenn einnig 21 prósent fleiri í september en í sama mánuði í fyrra, samkvæmt tölum frá Ferðamálastofu Íslands. Jafnframt er þetta sama þróunin og verið hefur samfelld í hverjum einasta mánuði í fjögur ár, eða allt frá því í október 2010.

9.10.2014 „Við sem höfum heimsótt Evrópu og önnur lönd þekkjum sælkeraverslanir þar sem hægt er að kaupa ost, kjöt og við-eigandi vín með. Þetta er svona í mörgum löndum sem við berum okkur saman við. Í mörgum löndum sem standa okkur frammar hvað varðar minni unglindrykkju og færri vandamál tengd áfengisneyslu. Er þetta ekki eitthvað sem við eigum að ræða?“

Unnur Brá Konráðsdóttir alþingismaður.

247 MILLJARÐA HAGNAÐUR

Besti mánuður Benz frá upphafi

Einkar vel gengur þessa dagana hjá Daimler, eiganda bílaframleiðandans Mercedes Benz, en fyrirtækið greindi frá 29 prósentu hagnaðaraukningu á þriðja fjórðungi þessa árs miðað við sama ársfjórðung í fyrra. Hagnaður Daimler á fjórðungnum, það er frá júlí til september, nam 247 milljörðum króna. Sala Mercedes Benz-bíla hefur gengið afar vel á árinu og sækir Benz að BMW og Audi í fjölda seldra bíla.

STJÓRNAR- MAÐURINN

Af hverju ekki neitt?

Í síðustu viku voru liðin sex ár frá því að Geir Haarde bað Guð að blessa Ísland. Óhætt er að segja að á þeim sex árum sem síðan komu hafi ýmislegt gerst. Ríkisstjórnir hafa komið og farið, Ísland er land í höftum og iPadar og snjallúr eru nú, eða verða brátt, í almenningsseign.

BREYTINGAR eru þó ekki örar á öllum sviðum, en erlent eignasafn gamla Kaupþings hefur breyst hægar en menn hefðu ef til vill spáð á haustdögum 2008. Ef eignir félagsins í Bretlandi eru skoðaðar er erfitt að draga aðra ályktun en að setja megi slitastjórnina í hóp langtímafjárfesta. Það verður að teljast nokkuð kyndugt í tilviki banka í slitameðferð, þar sem markmiðið ætti að vera að hámarka eignir búans og ljúka skiptum á tilhlýðilegum tíma.

NOKKUÐ ERFITT er að nálgast heildstæðar upplýsingar um eignir gamla Kaupþings. Stjórnarmadurinn getur þó talið eftir minni; tískuverslanakeðjurnar Karen Millen, Coast, Oasis og Warehouse, Asquith-leikskólana, tapaskeðjuna La Tasca, Stonegate-pöbbakeðjuna og Stanhope-fasteignafélagið. Allar þessar eignir og fleiri hafa verið a.m.k. að hluta í eigu gamla Kaupþings frá hrúni.

Stjórnarmanninn rekur ekki minni til þess að Kaupþing hafi selt margar eignir sem telja má verulegar, frá sölnunni á All Saints voru 2011. Vera kann að smærri einingum hafi verið komið í verð síðan, og vissulega var bankinn neyddur til að losa sig við danska FIH-bankann. Að öðru leyti hefur verið nokkuð tíðindalaust úr herbúðum gamla Kaupþings.

NOKKUÐ AÐRA SÖGU er að segja af hinum stóru bönkunum tveimur. Þannig hafa þeir í samfloti selt tvær af sínum verðmætustu eignum – matvælakeðjuna Iceland og House of Fraser-verslanirnar.

Erfitt er að staðhæfa af hverju þessi sölutregða Kaupþings stafar. Ljóst er að það er ekki vegna áhugaleysis á þeim eignum sem að ofan eru taldar, en stjórnarmadurinn þekkir til a.m.k. nokkurra tilvika þar sem viljugir kaupendur hafa verið fyrir hendi. Við þetta má bæta þeirri staðreynd að ytri aðstæður eru nú hagstæðar í bresku hagkerfi, og virðast ætla að vera áfram.

Í KRINGUM SKIPTI á íslensku bönkunum hefur orðið til einhvers konar iðnaður sem margir sækja lífsviðurværi sitt í. Sala á þessum erlendu eignum myndi þýða að margir þessara aðila, bæði innlendir og erlendir, töpuðu tilgangi sínum.

ER ÞAÐ NEMA VON að tregða sé innbyggð í störf manna sem að endingu hafa það að markmiði að gera sjálfa sig óþarfa?

Glös við öll tækifæri

fyrir veitingastaði með stórar og smáar veislur

ARCOJ1842
Rauðvínglas 35cl
Axiom

ARCOJ1840
Hvítvínglas 24cl
Axiom

ARCOJ0378
Kampavínglas 17cl
Axiom

Mikið úrval af glösum fyrir öll tilefni - stór og smá. Þess má geta að Axiom línan frá Arcoroc er 50% sterkari en aðrar línur frá Arcoroc, þegar kemur að miklu álagi á borðbúnað vegna almennrar notkunar og slits í uppþvotti. Þetta lágmarkar áhættuna á að það kvarnist upp úr brúnum eða sprungum í gleri. Eitthvað sem skiptir alla veitingastaði máli.

DURO71671
Björglas á fæti 48cl
Breugel

DURO71662
Björglas á fæti 36cl
Breugel

ARCOE5284
Glas Trek 40cl

ARCOE5454
Glas Trek 30cl

DURO9090/07
Púrtvínglas 7cl

KILN0025.476
Drykkjarkönnur m/ loki

KILN0025.452
Lok á drykkjarkönnu
6 lok í pakka

Kynntu þér úrvalið og fáðu faglega ráðgjöf hjá sérfræðingum Fastus þegar kemur að því að velja glös fyrir þinn veitingastað.

Veit á vandaða lausn